

S. K. TREMAYNE

HYLYN- RYÖSTÄJÄN TYTÄR

SUOMENTANUT ILKKA REKIAHO

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
The Wrecker's Girl

Copyright © S. K. Tremayne 2026
Published by arrangement with Rachel Mills Literary Ltd.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Sivulla 322 on lainattu Anna-Mari Kaskisen suomennosta virrestä
”Aikaan keskitalven saapui myrskysää”.

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-51183-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

Silloin

Sadetta, iänikuista sadetta.

Emma tuijotti avoimesta ovesta pahansuovalle aamutaivaalle. Niin. Edelleen satoi.

Hänen huokaisunsa oli raskas ja vilpitön. Hän halusi kipeästi päästä kävelylle. Sisällä oli joko liian tukalaa ja ahdasta tai liian koleaa. Keskustelut appivanhempien kanssa olivat tukahduttavia, kun hänen miehensä Andrew katosi tämän tästä jättäen hänet keksimään jutun juurta apen ja anopin kanssa. Pitkään odotettu loma Länsi-Cornwallissa oli kaikkea muuta kuin sitä lepoa, jota Andrew oli Lontoossa lupailut.

Siitä tulee romanttista, Emma-kulta. Kävellään yhdessä rantakallioilla.

Ei tullut romanttista. Emma heräsi joka aamu pahantuulisten harmaiden pilvien alla, jotka näyttivät aina armottoman määrätietoisilta, kuin niillä olisi jokin urakka mielessä. Urakka, jonka ne suorittaisivat vaikka väkisin, ja sitten Andrew katosi kuin ei kestäisi olla saman katon alla vanhempiensa kanssa.

Sadetta.

Kynnyksellä seisoessaan Emma aprikoi jälleen, minne Andrew oli mennyt. Oliko hän taas livahtanut läheiseen kyläpahaseen? Taas kaljoittelemaan pubiin, Saraceniin? Missä hän lie olikin, Emma oli yksin, eikä juuri tällä hetkellä kukaan etsinyt häntä, kukaan ei pommittanut häntä kysymyksillä – katsastanut häntä, puntaroinut häntä, pitkästyttänyt häntä – ja hän seisoj ovela, joka johti polulle, joka johti kauneuteen. Tämä oli yksi harvoista

kallisarvoisista tilaisuuksista tällä Cornwallin-matkalla lähteä omin päin tutustumaan ympäristöön. Ja nämä hetket olivat aina parhaat.

Emma mietti ohimennen, pitäisikö hänen ilmoittaa lähdöstään, jättää lappu tai soittaa, mutta sitten hän päätti antaa olla. Emma halusi tuntea päässeensä jälleen kerran oikeasti pakoon, olevansa yksin ja oma itsensä, autuaasti irrallaan muista.

Ja eikö sade näyttänytkin nyt olevan laantumaan päin? Enää kuului vain kaukaisen meren vaimeaa huokailua. Ja kenties huhuilua peremmältä talosta, kun joku etsi häntä.

Ei, hän ei suostuisi. Hän ei kestäisi enää yhtäkään korttipeliä tai teekupillista tai polveilevaa rupattelua, kun kaikki oli tuolla ulkona. Kuinka ihmiset kestivät elää tällä tavoin, viettää näin paljon aikaa neljän seinän sisällä, vaikka ympärillä oli mahtavaa luontoa?

Nyt riitti.

Emma veti kiireesti ja päättäväisesti takin ylleen, solmi kengännauhat, astui ulos ja sulki oven hiljaa perässään.

Hän kääntyi vasemmalle ohittaen tallin ja kiiltävät hevoset ja lähti ainoaa tarjolla olevaa polkua pitkin kohti rantaa. Hän tunsu reitin jo hyvin. Kuluvalle viikolla kylmien monsuunien välillä Emma oli ihastunut tähän viehättävään, alakuloiseen ja kauniiseen seutuun, jossa oli pieniä poukamia ja lahtia nimeltä Penberth, Le Scathe, Porthguarnon ja Zawn Dorlam. Täällä villi nummi laskeutui villihköön metsään, joka vietti alas akkijyrkille rantakallioille silmäkantamattoman ulapan ääreen, ja täällä merilinnut kieppuivat ilmassa partioidessaan yksityisiä graniittiraukkejaan.

Puolen tunnin päästä Emma tuli tuttuun polkujen risteykseen. Hän tiesi, minne kääntyä.

Suosikilleen.

Zawn Dorlamiin. Vesiputouksen poukamaan. Kaikki varoitte-
livat siitä – se oli liukas ja pahamaineinen. Kaunis katsella, mutta
jyrkänteet olivat petollisesti lohkeilleet. Ympärillä metsä lahosi
pystyyn ja vanhat kallioseinämät murenivat. Emma ei välittänyt.
Sillä metsäpolku, joka luikerteli piikkiherneiden, karhunvatukka-
pensaikon ja tamariskien lomitse, johti rannan suolaiseen ava-
ruuteen. Hän hengitti sisään raitista ilmaa ja jatkoi itsevarmasti
matkaa hypäten viimeisiltä aitaportailta, työntyen okapensaiden
välistä ja laskeutuen jyrkkenevää polkua kohti syrjäistä rantaa,
jolla ei marraskuun jälkipuoliskolla käynyt juuri ristin sielua.

Paitsi tänään?

Tänään Zawn Dorlamissa ja ensimmäisen kerran tällä satei-
sella viikolla Emma ei ollut yksin.

Hän hätkähti yllättyneenä. Joku... nukkui rannalla. Lapsi, siltä
kaukaa katsoen näytti. Kauniin vesiputouksen juurella. Mutta
lapsi oli täysissä pukeissa. Eikä aikeissa pulahtaa mereen. Makasi
maassa.

Näin kylmällä ilmalla. Sateessa.

Emma oli ymmällään, ja tunsu ensimmäiset pelon väritykset.
Miksi lapsi makasi rannalla näin myöhään syksyllä? Näin vaaralli-
sessa paikassa? Hänestä alkoi tuntua, että jotain oli pahasti vinossa.
Kenties lapsi tosiaan nukkui – tai selitys oli paljon parempi.

Hänellä ei ollut valinnan varaa. Hänen oli mentävä katsomaan.
Hän kiersi kallion paikkaan, josta näki esteettä. Siellä ei sitten-
kään ollut lapsi.

Pienikokoinen nuori nainen makasi kylmällä kalliolla putouk-
sen juurella, missä syöksyvä vesi alkoi virrata purona. Huppu
peitti naisen kasvot. Emma oli siitä kiitollinen. Naisen nimittäin
täytyi olla kuollut, pelkkä ruumis, kylmä kalmo. Elävä ihminen,
jonka sydän lyö, ei viruisi putouksen alla liikkumatta vesiryöpyn
ja sateen kasteltavana.

Emma hivuttautui lähemmäksi. Nyt hän näki hupun alle ja huomasi, ettei ruumis ollut sellainen kuin olisi luullut. Tämä nainen, nuo kasvot – ne näyttivät järkyttäviltä. Iho ja lihakset mätänivät jo, ne olivat verisiä, ja osa niistä puuttui. Ja ruumiin vieressä lojui pieni kenkä, pariton ja yksinäinen vauvantossu, jonka nahka oli niin ikään mädännyt, harmaantunut ja haljennut kuten naisen pää.

Täällä oli tapahtunut jotain hirveää, ehkä jotain murhaakin kamalampaa. Jotain läpeensä pahaa.

Sade ropisi merenpintaan ja kallioille, saniaisille ja liejulle, ja Emma alkoi kiljua kauhusta.

1

Nyt

Katselen kauniissa salongissa nuorinta ja rikkainta asiakastani. Romilly Kelhellandia siron hienostuneena tummissa farkuissa ja tuhkanharmaassa kašmirpuserossa. Hän on keskeyttänyt yksinpuhelunsa juodakseen nautinnollisen siemauksen vihreästä lasillisestaan, jonka sisäkkö on juuri tuonut hopeatarjottimella. Minulle juomaa ei ole tarjottu, ja siksi mietin, onko siinä alkoholia. Romilly nauttii toisinaan jotain vettä väkevämpää, kun istuntomme tällä tavoin luontevasti keskeytyvät. Tai hän juo lasillisen tai kaksikin istunnon päätteeksi, kun minä kerään tavaroitani ja ajattelen kotiinpaluuta, venematkaa Falmouthiin.

Romillyn juodessa ihailen kuuluisaa näkymää, joka avautuu tästä Tamariz House -nimisestä talosta. Näkymä oli varmasti tärkein syy siihen, miksi rikas englantilainen merikapteeni ja hänen portugililainen vaimonsa rakennuttivat uljaan regencytyylisen talonsa juuri tänne 1820-luvulla.

Tamariz Housen uhkeapovisesta erkkeristä näkee koko St. Mawesin: viehättävän pienen sataman, vihreän metsäisenä syleilevän Place Manorin, Jesus Beachin ja kauempana siintävän St. Anthony Headin. Jopa tällaisena harmaana marraskuisena päivänä suuren luonnonsataman muodostava lahti hivelee silmää. Siellä on aina vilinää, aina paljon aluksia.

Vilkaisen taakseni. Romilly on tuuliajolla omissa ajatuksissaan. Käytän tilaisuutta katsoakseni uudestaan edessäni levittävyyttä pikkukaupunkia.

Jossain tuolla alempana St. Mawesissa pelottomat sesongin häntäpään turistit kävelevät Tresantonin ohi, Victory-pubin ohi, hienon hotelli Idle Rocks ohi ja suljetun jäätelöbaarin vieressä olevan kalakaupan ohi. Jutellen ja nauraen he ohittavat postitoimiston ja laiturin, jolta kippari Jago Moyle ottaa matkustajat kyytiin viedäkseen heidät Falmouthiin.

Ja minä mietin, huomaako yksikään noista turisteista erästä toista somaa, houkuttelevaa, roosanväriseksi maalattua viktoriaanista rivitaloa, jossa aikoinaan asuivat nuori oikeuspsykologi ja hänen juristimiehensä, herra ja rouva Kyle Shapland, onnellisina suloisen tyttärensä Minnien kanssa.

Tuskinpa. Miksi huomaisivat?

”Mikä on, Karenza?”

Todellisuus tekee paluun: minä havahdun. ”Ei mikään, sori, tuli vain muisto mieleen...” Kokoan itseni. *Hoida työsi*. Romilly Kelhelland on yksityisasiakas ja maksaa ajastani omilla rahoillaan – tai sukunsa rahoilla. En enää istu kirkkaasti valaistussa, steriilissä valkoisessa kuulusteluhuoneessa, jossa kalusteet on ruuvattu lattiaan, enkä haastattele taas yhtä lapsenmurhaajaa hänen pehmolelufiksaatiostaan. Se kaikki on takanapäin juuri kuten olen halunnut. Tämä uusi työ on erilaista, tämä on vaihtelua, ja uskon rakentavani hiljakseen uutta uraa, vaikka tällä haavaa kärsinkin asiakaspuolesta. Tämäkin työ vaatii kuitenkin herkeämättömyyttä joskin luonteeltaan toisenlaista keskittymistä.

”Mitä sinä oikein juot, Rom?”

”Sbirulinoa. Olen koukussa!”

”Viinaa siis?”

Romilly kikattaa. ”Hyvä on, professori Moriarty. Sait minut kiikkiin.”

”Eikö ole hiukan liian aikaista?”

”Onko? No jaa, ei voi mitään, Karenza. Tämä cocktail on aivan mahtava. Tash ja minä löysimme sen viime kesänä Firenzestä.”

”Mitä kaikkea siinä on?”

”Näitä sekoitetaan Rivoiressa. Tiedätkö sen kuuluisan kahvilan Piazza della Signorialla? Siinä on kai giniä, finocchiettoa, samppanjaa ja spirulinaleväsiirappia. Oletko hiljattain käynyt siellä? Firenzessä? Rivoiressa? Kannattaa kokeilla!”

Minä naurahdan. Minulle kelpaa puoli lasillista Doom Baria Victory-pubissa Jagon seurassa. ”Ei ole ihan minun skeneni. Mutta kuulostaa kivalta.”

Romilly hymyilee enkelimäistä hymyään, jota hän käyttää halutessaan näyttää hellyttävältä. Poskipäät, vaaleat hiukset, mineraalinsinivihreät silmät ja hyvin onnekkaan nuoren naisen houkutteleva hymy. Hän on kaksikymmentäkolmevuotias, rikas ja saanut loistavan koulutuksen. Eikä hän ole ollenkaan sitä, miltä näyttää.

Jos Romillyn näkisi jossain Brixtonin tai Brooklynin trendikäässä baarissa – noissa paikoissa hän nimittäin yleensä viihtyy, kun ei piileskele kotonaan Cornwallissa – ei ikinä arvaisi, että noiden kalliiden farkkujen alla on sahalaitaisia arpia. Itsetuhoisuudesta kieliviä punertavia merkkejä.

Ei liioin ole helppo arvata, että kašmirkuseron alle kätkeytyy tummia mustelmia. Huumeiden jälkiä, väkivallan, vaarojen ja vammojen jälkiä. Katseilta on paljon piilossa. Kaikkialla Cornwallissa on vanhoja yläluokkaisia perheitä, joilla on komeita taloja ja veneitä ja aatelisia sukulaisia, mutta kukapa arvaisi, että nuo sukupuut, nuo arvostetut sukutaulut, peittävät paljon surua ja jopa pahuutta?

Minä tiedän, Romilly tietää. Ja siksi olemme täällä, käsittelemässä tätä tilannetta, etsimässä siihen ratkaisua.

Ja siksi minä kumarrun etukenoon ja ehdotan, että juttelimme siitä, juttulisimme kenties *äidistä*. Ja Romilly Kelheland suostuu huokaisten, ja näin me vietämme tunnin mittaisen istuntonamme jälkipuoliskon. Puhumme hänen itsekkästä, plastiikkikirurgiaan ihastuneesta, kokaiinia nuuskaavasta äidistään, joka on käsittääkseni tärkein syy siihen, että Romilly Kelheland toisinaan riisuu farkkunsaa ja viiltää terävällä veitsellä paljasta reittään. Riemuiten tihkuvasta verestä ja kihoavasta kivusta.

Äitikulta.

Keskusteltuaan äidistään puoli tuntia Romilly Kelheland näyttää voipuneelta mutta ehkä myös hivenen puhdistuneelta, niin ainakin toivon. Tässä uudessa työssäni ei ole mieltä, ellen kykene auttamaan. Haluan tehdä hyvää.

Istunto on loppumaisillaan. Romilly juhlii hetkeä yleensä pyytämällä ja saamalla toisen sbirulinon. Tällä kertaa hän tarjoaa selaista minullekin. Kieltäydyn kohteliaasti.

Romillyn nauttiessa hienosta cocktailistaan minä istun kuin palkollinen yrittäen palauttaa mieleeni, olenko koskaan käynyt Firenzessä. Muistan Italiasta ainoastaan yhden hullun kiertomatkan kaksikymmentäkaksivuotiaana valmistuttuani psykologian kandidaatiksi Bristolin yliopistosta. Kyle ja minä yritimme sulloa kaiken mahdollisen kymmeneen maaniseen päivään, mukaan lukien paljon hyvää seksiä halpahotelleissa, joissa kylpypyyhkeet olivat kuin puuvillaisia lautasliinoja. Kävimmekö me Firenzessä? Saatoimme käydäkin, viipyen vain yhden yön ja viettäen sen jälkeen päivän jossain kamalan täydessä taide-museossa...

Vai oliko se Venetsiassa?

Liikaa elämyksiä liian lyhyessä ajassa, sellainen loma se oli. Mutta siihen aikaan sillä ei ollut väliä, me olimme aina tyytyväisiä *siihen aikaan*. Suhteemme oli kuin järjettömän pitkä kuherrus-

kuukausi yliopistolla tapahtuneesta ensitapaamisesta – kiipeilyseurassa, kumma kyllä – ensimmäiseen seksiin kolme päivää myöhemmin. Se oli jouheaa ja luontevaa ja tuntui niin oikealta, ja sitä jatkui samaa hyväntuulista rataa pitkään, kun olin tutkimusapulaisena Maudsleyn sairaalassa ja Kyle suoritti oikeustieteen opintojaan loppuun. Ja meillä kummallakin oli opiskelijan aika-
taulut, joten saatoimme silloin tällöin ottaa viikon vapaata, usein kiipeillä yhdessä jossain upeassa paikassa. Pyreneiden jyrkenteillä. Old Man of Storrilla...

Kyläkirkon kellot kumahtavat. Maksettu tunti on melkein päätynyt. Katson häneen ja yskähdän hienovaraisesti. Olen innokas tekemään työtäni. ”Romilly? Haluatko päättää tähän? Voimme jatkaa yli sovitun ajan, jos haluat.”

Mutta Romilly on syventynyt puhelimeensa ja hymyilee mille lie viestille tai kuvalle – hän tekee tätä toisinaan, ja olen oppinut myötäilemään, antamaan istunnon mennä omalla painollaan ja päättyä omalla tavallaan. Ja nyt vaivun syvälle omiin muistoihini. Mietin, menikö meillä koskaan vikaan sitä *ennen*? Teimmekö jotain sitä *ennen*? Sattuiko jonkinlainen harha-askele, näyttäytyikö jonkinlainen etiäinen?

En usko. Opiskelun jälkeen meillä olivat edessä kiireiset työelämävuodet, samoin varhaiset aviovuodet. Sitten lähdin soittelen sotaan De Crespignyn tohtorikouluun. Ja Kyle aloitti syyttäjänuran. Sitten tuli Minnie ja pesäntekovietti ja me muutimme Cornwalliin.

Ja sitten se tapahtui.

Toinen hienovarainen yskähdys. Mutta tällä kertaa se tulee Romillyltä. Hän katselee minua myötätuntoisesti mutta une-
liaasti hymyillen. ”Kuule Karenza, meidän ei suinkaan tarvitse aina tavata täällä Tamarizissa. Jos... no siis... jos St. Mawes tun-
tuu sinusta joskus liian rankalta?”

Minä nyökkään pitäen tunteeni kurissa. Asiakkaani selvästikin sanoo raukean kohteliaalla tavallaan: *jos sinun on henkisesti vaikea palata tähän kaupunkiin ja kaikkiin siihen liittyviin mielle yhtymiin, voimme tavata jossain muualla.*

Ryhdistäydyn ja pudistan päätäni. ”Tämä sopii hyvin.”

Tarjous nimittäin on hyväntahtoinen mutta tarpeeton. Yleensä tapaan yksityisasiakkaitani asuntoni vierashuoneessa vastarannalla Falmouthissa, mutta Romilly maksaa hyvin ja haluan tehdä hänelle mieliksi. Sitä paitsi muistoista huolimatta kyyti Jago Moylen veneessä on rattoisa, ja yleensä on mukavaa vaihtelua käydä St. Mawesissa. Kun tulen tänne kerran viikossa, voin talsia rinnettä ylös isoäitini luo kunnan vuokrataloon, missä on tarjolla yllin kyllin rakkautta ja juoruja. Minä kestan *mielle yhtymät* – tai olen ajattelematta niitä.

Tänä iltpäivänä ne tosin ovat poikkeuksellisen tunkeilevia.

”Romilly, ihan tosi, tämä sopii hyvin...”

Juttelimme vielä tovin, mutta päämäärättä, hyvällä tavalla umpimähkäisesti. ”Joka tapauksessa tuntuu siltä, että tähän kannattaa lopettaa. Pääsimme erinomaisesti eteenpäin.”

Romilly vastaa hymyyni.

Olipa minulla viisitoista varakasta Romilly Kelhellandia viikossa! Mutta ei ainakaan vielä ole. Rahan kanssa tekee tiukkaa – olen hukkua velkoihin – enkä toisaalta suostu myöntämään, että saattoi olla virhe ryhtyä kevytyrittäjäksi. Kieltäydyn myöntämästä sitä, koska vaihtoehto – paluu entiseen työhön – kammottaa.

Paluu tarkoittaisi vankiloita ja psykiatrisia osastoja ja kiliseviä avaimia ja sitä, että kuuntelisin jonkun ihmisen kertovan, miten hän viilsi naisystävänsä auki navasta kurkkuun, koska Venäjän presidentti stalkkasi häntä. Ne tuskallisen kolkot istunnot saivat minut kysymään, miksi *sinä* jäit henkiin? Miksi *sinä*? Miksei naisystäväsi? Miksi maailma on näin epäreilu?

”Eli nähdäänkö ensi maanantaina samaan aikaan?”

Romilly hymyilee ja nyökkää.

Otan ikivanhan sadetakkini tuolin selältä, hyvästelen, ja me halaamme lyhyesti ja sisarellisesti, ja sitten kävelen kauniin Tamariz Housen vanhojen muotokuvien, marmorin ja mahongin ja osaavasti valitun nykytaiteen ohi – *äidillä* on hyvä maku – pitkälle, viettävälle pihalle ja Cornwallin meren tuoksuttamaan raittiiseen ilmaan.

Kello on 14.35. Minulla on reilu tunti luppoaikaa ennen kuin Jago luotsaa veneen takaisin Falmouthiin viimeiselle vuorolle tänä marraskuun päivänä, jolloin aurinko laskee varhain.

Minulla on siis aikaa, ja laukussani pikku lahja Betty Spargolle.

2

Edessä on lyhyt kävely toiselle kukkulalle – St. Mawesin ympärillä on monta jyrkkää vihreää kukkulaa – isoäitini luo kaupungin ainoalle kunnalliselle vuokralalolle. Paikkaa voisi väittää myös St. Mawesin ainoaksi köyhäksi kortteliksi. Kaikki muut kaupungin osat on saneerattu keskiluokkaisiksi ja myyty satojen tuhansien tai jopa useiden miljoonien hintaan, ja useimmat näistä kunnan asunnoistakin vuokralaiset ovat ostaneet omaksi ja tietenkin sen jälkeen myyneet.

Äidinpuoleinen isoäitini Elizabeth May Spargo, tuttujen kesken Betty Spargo, asuu nykyisin täällä ylhäisessä yksinäisydessään. Tapanani on spekuloida, että hän saattaa olla St. Mawesin viimeinen korni, ellei lasketa minunlaisiani tilapäisiä asukkaita, jotka tulevat ja menevät. Sillä St. Mawesin viehättävässä kornilaisessa rantakaupungissa ei enää asu paljasjalkaisia korneja. Eikä heitä asu edes muualla Roselandin kauniilla, kornilaisella niemimaalla.

Nykyisin Cornwallin parhaat taajamat ovat korneille liian kalliita. Sisämaasta tulleet ovat valloittaneet St. Mawesin ja sitä ympäröivän Roselandin.

Noustessani mummun harmaan kerrostalon harmaita portaita mietin 198. kerran elämässäni, miksi Cornwallin kreivikunnan valtuusto, Konsel Kernow, päätti teettää kaikista kunnan vuokrataloista mahdollisimman ankeita. Haluttiinko niiden asukkaita

rangaista? Tuottaa heille häpeää? Jos niin oli, mummini kohdalla yritys epäonnistui. Häntä ei hävetä asua täällä eikä hänellä ole mitään syytäkään hävetä: hän antoi St. Mawesin sukutalonsa meille, minulle, Kylelle ja vauvallemme. Hän päätyi tänne asutuaan aikansa yksityisiltä vuokraamissaan huoneistoissa. Nousi rinnettä vielä ylemmäksi.

Betty on ovella vastassa tuttuun eloisan pursuilevaan tyyliinsä ja rutistaa minua.

”Karenzzzzza! Kultaseni! Johan nyt!”

Hän käyttäytyy aina kuin vierailuni olisi iloinen yllätys, kuin emme olisi käyneet kolmea keskustelua, joissa kaikissa kerroin tulevani kylään. Normaalisti epäilisin dementiaa, onhan kyse iäkkäästä ihmisestä, mutta Betty lieenee tuntemistani ihmisistä vähiten dementoitunut. Hän on myös yksi lyhimmistä. Hän on alle 150-senttinen, hänellä on punaiseksi värjätyt hiukset ja säkenöivät päähkinänruskeat silmät. Hän tekee pituudestaan pilaa: taannoin tukkaani porrottaessaan hän tokaisi *Nuorena minä kuule mahduin juoksemaan lumikon mahan ali!*

Muistan elävästi, kun noin kuusivuotiaana ja äidin ollessa vielä elossa mietin, oliko väite tosi, sillä mummu oli tosiaan lyhyt. Kun sitten kysyin äidiltä, ”Onko totta, että Spargon mummu mahtui juoksemaan lumikon mahan ali?”, äiti purskahti nauruun ja vastasi: ”Ehei, mummu juksaa sinua, kullannuppu. Hänen puheitaan ei kannata ottaa täydestä.”

Se oli ensi tutustumiseni ihmisten vilpillisyyteen, joskin *hyvää* tarkoittavaan sellaiseen. Konsepti oli monimutkainen. Kenties kiinnostukseni psykologiaan virisi silloin, kiinnostus, joka ulottui omaan persoonallisuuteeni, huomattavasti ujompaan ja hämillisempään kuin Betty Spargon persoonallisuus.

”Sisään, sisään, Karenza!”

”Mummu, minä olen jo sisällä.”

”Niinpäs oletkin. Se on mukavaa. Painahan puuta. Voi miten hauskaa nähdä sinua. Näytät oikein hyvinvoivalta.”

Minä tuhaudan iloisesti. ”Minun pitää laihtua. Olen pulska kuin omenatorttu!”

”Höpsistä!” Hän hekottaa porhaltaessaan pikkuriikkiseen keittiönsä, jonne ei ole matkaa kolmeakaan metriä. ”Miehet tykkäävät pyöreistä naisista. Mitä Jagolle kuuluu?”

”Voi Betty, olepa nyt ihmisiksi.”

Hän hekottaa. Minä hekotan.

Betty Spargo yrittää aina naittaa minut uudestaan, etenkin kippiari Jagolle. Hänen mielestään minunlaiseni kornilaisen kuuluisi mennä vihille toisen kornin kanssa. Kyle ei ollut hänelle riittävän kornilainen, vaan mummu piti häntä pikemminkin devonilaisena tai essexiläis-bristolilaisena. Epäkelpona.

Bettyn hääratessä keittiössä silmäilen hänen pientä asuntoaan, jossa on esillä näkinkenkiä, pikkuesineitä ja Brontën sisarusten kirjoja sekä hänen omia kaihoisia maalauksiaan St. Mawesin satamalahdelta. Ne eivät ole hassumpia harrastelijan töiksi. Takanreunalla ovat hänen rakkaimmat valokuvansa. Minä ja veljeni, nomadinen Loic. Missä hän mahtaakaan nykyisin oleskella? Algeriassa, Amsterdamissa? Antarktiksessa?

Loicin jälkeen lapsenlapset. Sitten kiva kuva äidistä, Bettyn tyttärestä, juuri ennen kuin hän kuoli syöpään. Sitten Betty ja hänen myöhemmin kuollut miehensä, ajalta, jolloin tämä sodan jälkeen toimi lentäjänä. Betty seisoo ylpeästi hymyillen miehensä rinnalla. Betty on hyvin sievä. Äitini oli myös.

Minä en ollut yhtä sievä. Katson takanreunalla olevaa Kylen ja minun kuvaa, joka on otettu meidän muutettuaamme tänne ja Minnien ollessa vielä vauva. Olen hyvänä päivänä mukiinmenevän näköinen, mutta selvästi hieman pulska, pyöreäkasvoinen. Hymyäni on sanottu herttaiseksi. Olen keskimittainen, vartaloni

on keskinkertainen kuten kaikki muukin. Minulla on mitään-sanomaton ruskea tukka eikä äidin ja mummun kiiltävän musta. Kun mummun hiukset harmaantuivat, hän värjäytti ne liekinpunaiseksi, ja hänestä tuli 147-senttinen voimanpesä, jonka tukka on tulella.

Takanreunalla ei ole kuvaa minun ainoasta lapsestani. Mummu taitaa pitää ne kaikki makuuhuoneessaan, jotta en ahdistu kyläillessäni. Tai ehkä hän ei itsekään kestä katsella niitä.

”No niin. Mikä maistuisi? Valitse vapaasti.”

Hän on tuonut teetarjottimen ja sillä on kaksi vaihtoehtoa. Pieni ruskea posliinikannullinen teetä... tai pullo Lidlin halpaa brandyä.

”Betty, minä juon aina teetä.”

Hän myhäilee ja kaataa meille molemmille mukiin teetä, mutta lorauttaa itselleen lasiin tilkan brandyä. *Vilua vastaan, kultaseni.* Joskus aprikoin, olenko Cornwallin ainoa yli 21-vuotias, joka ei ole marraskuusta maaliskuuhun tillin tallin.

”Jaaha.” Betty asettuu toiseen nojatuoliin. ”Kerro kaikki. Mitä El Töykimykselle kuuluu?”

”Than hyvää. Se on edelleen aika kylmäkiskoinen.”

”Pelkääkö se vieläkin pieniä koiria?”

”Pelkää.”

El Töykimys on rakas kissani, jonka sain mummulta kolme vuotta sitten *heti kun se oli tapahtunut*, jotta minulla olisi muuta ajateltavaa. Kissa oli silloin melkein pelkkä pentu vielä, löytökissa, jolla oli jonkinlainen hämäräksi jäänyt trauma. Psyykkiset ongelmat juontuvat tuosta traumasta. Kolli oli luonteeltaan etäinen ja työkeä, ja koska se lisäksi Bettyn mukaan näytti pikkuisen espanjalaiselta, se sai nimen El Töykimys.

Jos mummu sanoo jotakuta espanjalaiseksi, juttu on kaksi-piippuinen: toisaalta hän pitää espanjalaisia matadoreja komeina, hän nimittäin arvostaa rohkeita, maskuliinisia miehiä, kaivos-

miehiä, hylynryöstäjiä, merirosvoja, kippari Jagoa. Toisaalta hän on sitä mieltä, että espanjalaiset ryöväävät Cornwallin vesillä, ja hän todellakin puhuu ryöväämisestä, ei koskaan ryöstökalastuksesta tai varastamisesta. Hän on kova puhumaan kuten oli äitinkin. Itse olen hiljaisempi, mietteliäämpi, mieluummin seuran sivusta kuin liityn joukkoon.

Alakulon vihlaisu lävistää minut. Kaipaen optimistista, puhe-
liasta äitiäni. Kaipaan häntä ja vihaan syöpää.

”Voi kultaseni. Taidat ajatella Janetia.”

”Mistä arvasit?”

”No siitä.”

”Niin mistä?”

”Tiedäthän sinä mistä.” Hän virnistää ja ohjaa meidät nokke-
lasti pois surullisista puheenaiheista.

”Betty...” minä sanon tuimaa teeskennellen. Tiedän, mihin suuntaan keskustelu on menossa. ”Sinulla ei ole lahjaa, sinulla ei ole kuudetta aistia, kenelläkään ei ole. Se on paskapuhetta.”

Hän nauraa. Hän ei loukkaannu. Olemme käyneet tämän keskustelun ties miten monta kertaa ja nautimme siitä kumpikin.

”Mutta Karenza, eihän se pidä paikkaansa. Spargoilla on ollut se lahja satoja vuosia. Spargon naisilla, äidilläsi oli se, sinussa on yhtä paljon Spargoa kuin Braytä, joten sinullakin on se. Siksi olet taitava työssäsi. Sinä näet toiselle puolelle, näet ihmisten läpi, näet haamut heidän takanaan.”

”En, mummu. Minä tunnistan egodystonian, Twilight-oireyhtymän ja jos oikein hyvin käy alkuasteella olevan psykopatian. Sitä kutsutaan oikeuspsykologiaksi.”

”Pah”, hän sanoo ja kulauttaa brandylasin tyhjäksi, ”Spargo-
jen lahjasta se johtuu, ja saisit kiittää kelttiläisiä esivanhempiasi, jotka toivat sen Grönlannista, kun Loe Beachilla oli vielä dino-
sauruksia.”

Betty Spargo tietää, että tämä on ehdotonta hevonkukkuu, ja minä tiedän, että hän tietää. Me nauramme yhdessä, ja sitten hän näyttää suo-anteeksi-ilmettään, joka tarkoittaa, että tupakanhimo on iskenyt. Betty Spargo lopetti tupakoinnin virallisesti kymmenen vuotta sitten, mutta hänelle lopettaminen on tupakointia avoimesta ikkunasta.

Samalla kun hän sauhuttelee ikkunassa leuka naisellisesti käteen nojaten – hän näyttää hämmästyttävän vampppimaiselta kuin paraskin viettelijätär – hän tiedustele asiakkaistani, sillä hän nauttii juoruista enemmän kuin keskiverto pirteä ja terävä vanharouva, ja minä annan kuulua rakkaalle mummulleni. En koskaan puhu asiakkaista yksityiskohtaisesti muille. Se olisi epäammattimaista. Mutta mitäpä vahinkoa siitä on, jos kerron mummulle?

Hänen imiessään savukettaan kuin viimeistä päivää kerron Kelhellandeista. Romillystä, äidistä, koko hullusta poppoosta, alavireisestä, henkisesti rikkinäisestä mutta järjettömän rikkaasta perheestä. Hän kuuntelee tarkkaan, ja sitten kääntyy minuun päin ja kysyy kuin ohimennen: ”Tiesitkö, että Romillyn isoäiti oli biseksuaali?”

”Mitä?”

Betty on asunut koko ikänsä St. Mawesissa ja tuntee kutakuinkin kaikki takäläiset ja tietää heistä kutakuinkin kaiken, niin taustan kuin juurut. Ja jos tiedoissa sattuu olemaan aukkoja, ne täyttää yleensä postiljooni, kippari Jago tai sataman lihakauppiaat. Näin ollen uskon voivani luottaa väitteeseen, mutta olen yllättynyt. Onpa melkoinen tiedonjyvä.

”Niinkö? Oletko varma? Matriarkkako? Margaret Kelheland? Minä luulin häntä hyvin sovinnaiseksi, joten... *Biseksuaaliko?*”

Betty nyökkää, sammuttaa savukkeen ja palaa nojatuoliinsa. ”Jep. Victory-pubissa ei juuri muusta puhuttukaan. Hänellä oli suhde lastenhoitajan kanssa, varasivat silloin tällöin tunniksi

huoneen siitä Ruan Lanihornen pubista. Ei ihme että ovat kaikki puolihulluja, kun joutuivat sillä lailla salailemaan. Mietin tiedätkö itsekin kerran, rupeaisinko lesboksi, mutta ei minusta ollut siihen.”

Betty saa minut nauramaan. Hän saa aina. Joskus saatoinkin jäädä tänne muutamaksi tunniksi nauramaan Bettyn kanssa, mutta nyt aika loppuu ja viimeinen vene lähtee pian. Näytän lähden-nyt-ilmettä ja Betty nyökkää. Mutta ennen kuin lähden, muistan.

”Ai niin, unohdin tyystin. Olisi pitänyt tarjota se teen kanssa.”

Kaivan laukustani folioon käärimäni kakun, jonka leivoin eilen Bettylle. Se on aito Victoria sponge. Betty on perso kakuille, leipoi niitä taannoin itsekin, mutta ei enää oikein pysty nivel-tulehduksen vaivaamilla ryhmyisillä sormillaan, joten minä leivon niitä. Hänen on täytynyt odottaa tuliaista, sillä yleensä tuon jotain, mutta hänen silmissään on kyynelten kimallusta, kun hän ottaa kakun vastaan.

”Voi kultaseni, ei sinun olisi tarvinnut! Ihan totta. Sinulla on niin kovasti kiirettä psykologin työssäsi.”

”Kunpa olisikin! Minulla on aivan liikaa vapaita iltapäiviä. Minusta on hauska leipoa sinulle...” Virnistän. ”Sitä paitsi kerroit minulle sen mainion juorun Margaret Kelhellandista.”

Betty hymyilee ja laskee kakun pöydälle. Sitten hän haluaa minua tiukasti kuin ei näkisi minua enää koskaan, ja minä astun ovesta ja vilkutan hyvästiksi. Myöhästyn pian paatista.

Jago odottaa. Mutta ei loputtoman pitkään. Marraskuussa päivät ovat lyhyitä.

Katson kelloa ja pinkaisen puolijuoksua alamäkeen. On vilpoista ja alkaa jo hämärtää – joen suistossa, Carrick Roadsissa, on enää apeaa himmeää valoa. Kun kiiruhdan peläten myöhästytväni kyydistä, ajattelen mitä mummu sanoi Spargon suvun lahjasta. Mummu itse on kiistatta oivaltava kuten äitini oli: hän on välkky ja huomaa sellaista, mikä jää muilta huomaamatta. Mutta

se selittyy pelkillä naisten metkuilla ja sosiaalisilla taidoilla, sille ei ole evoluutioon perustuvaa vastausta eikä tieteellistä pohjaa.

Itse asiassa sellaiset puheet pikkuisen suututtavat minua, vaikka en ikimailmassa näyttäisi ärtymystäni mummulle. Minä luokittelen ”lahjan” samaan huuhaa-kategoriaan, joka ”kelttiläiseen Cornwalliin” kytketään. Samaan joukkoon kuuluvat kivikehiin, hedemällisyyskaivoihin ja Mên-an-Tolihin liittyvät pakkomielteet ja Truron torin St. Agnesin rastalettitytöt pitsisine wicca-horoskooppeineen ja tarokkikortteineen. Naurettavia kaikki.

Ne ovat vain omanlaisensa uskonto, joskin ehkä tavallista mauttomampi. Tökerö tapa kiistää kuolema. Ja kuten olen tullut tietämään, kuolemaa ei voi kiistää. Kuolema on sietämätön, mutta sitä on pakko sietää.

3

Ehdin nipin napin. Jago seisoo vielä laiturilla. Iloinen kippari Jago Moyle. Hänen veneensä hölkkää paikallaan laiturin vieressä kuin jopa aalloilla olisi kiire päästä lähtemään.

”Ohoi!” hän tervehtii teeskennellen merirosvoa kuten hänellä on tapana, jos hän haluaa kiusoitella. Suon hänelle hymyn yrittäen kuitenkin olla hymyilemättä liikaa. Betty Spargo ei suinkaan ole väärässä vaistotessaan *jotain*. Jagolla on hyvin, hyvin tumma tukka, hyvin hyvin valkoiset hampaat ja komeat kornilaiset kasvot. En ole immuuni hänen vetovoimalleen.

”Olit vähällä jäädä kyydistä, eikä sellaista saa päästää tapahtumaan.”

Hän tarttuu käteeni ja auttaa minut kannelle. Pidän siitä, miten hän sen tekee, pidän siitä miten vahva ja parkkiintunut hänen kätensä on ja miten herkässä hänen hymynsä on ja miten hän kertoo roiseja tarinoita huonosti käyttäytyvästä suvustaan, joka on pyytänyt meriankeriaita ja meriahvenia näiltä vesiltä seitsemänkymmentä miljardia vuotta. Jago Moyle on pesunkestävä korni. Edelleen poikamies kolmekymmenenviiden vuoden iässä. Liiaksi mieltynyt Portscathon uimarannan turistityttöihin kesäisin, mutta näköjään mieltynyt minuunkin. Toisinaan mietin...

Mutta sitten tukahdutan ajatuksen. Olen kolmekymmentäkahdeksanvuotias, eronnut, lapseton – nykyisin. Minulla on kaksi

lemmikkiä, hyvä joskin huonopalkkainen ammatti ja siinä kaikki. En tarvitse miestä, vaikka haluaisinkin miehen. Haluanko minä?

”Mitä Kelhellandin tytölle kuuluu? Aikooko ostaa super-purren?”

”Sinun kannattaisi jututtaa häntä. Hän luultavasti tykkää sopimattomista vanhemmista miehistä.”

Jago hymyilee. Minä naureskelen. Ja ajattelen: kuinka helposti tämä leppoisa arkinen rupattelu meiltä sujuukaan. Moylet ovat tunteneet Brayt ja Spargot monien sukupolvien ajan. Vanhat kornilaiset tinankaivajasuvut ovat nivoutuneet toisiinsa aivan kuten omalla tahollaan rikkaat kornilaiset kaivoksien *omistajasuvut*.

Jago katoaa ohjaamoon ja vene putputtaa St. Mawesista ulapalle. Minä istuudun tavalliseen tapaan keulaan, painan nappikuulokkeet korviin ja valitsen puhelimesta musiikkia empien kahden lajityypin välillä. Toinen on minimalistista musiikkia, niin kauniin korutonta ja toistuvaa, että suosii uusien ideoiden herättelyä. Spiron ”Rose Engine” tai sirpale Philip Glassia.

Toinen mahdollinen genre on ylikypsä pakanallinen neofolk, ja lopulta valitsen jälkimmäisen, Heilungin kappaleen ”Kriskgaldr”. Se on kaksitoista minuuttia jatkuvasti hypnotisoivaa toistuvaa laulua, pujoutuvaa pakanallista jodlausta, joka ohjaa minut parhaaseen mahdolliseen mielentilaan ja saa minut keskittymään ongelmiin, siihen, miten auttaisin seuraavaa asiakastani huomenna. Lisäksi se on sopivan mittainen ja päättyy juuri kun vene ajaa laituriiin Falmouthissa, jonka vilinässä tuntuu St. Mawesin jälkeen siltä kuin olisin saapunut Lontooseen.

”Heippa, Jago. Nähdään taas.”

”Tule seuraavalla kerralla Victoryyn yksille. Ei. Mitä minä oikein puhun? Kaksille!”

Hymyilen ja vilkutan lähtiessäni Falmouthin pääkadulle, jonka varrella on nuhruisia pubeja ja tuulensyömiä kauppoja ja puoli-

vauraita ravintoloita. Jatkan lahden rannalle hienon, uudehkon merenkulkumuseon ohi, kunnes tulen viimein puusta ja lasista rakennetun karun modernin kerrostaloni ulko-ovelle. Asunnosani on vierashuone asiakkaita varten ja koko seinän korkuisista ikkunoista upea näkymä Falmouthin satamalahdelle.

Olen kotona.

Avaan oven ja astun sisään. Olen kiitollinen siitä, että olen päässyt takaisin viileään, mieltä rauhoittavaan huoneistooni, jossa on hyvin vähän tavaraa. Ostin tämän lahjaksi itselleni, kun Kyle ja minä lopulta lakkasimme käymästä kamalaa vaihtokauppaa molemminpuolisilla syytöksillä ja alistuimme siihen, että meille tulisi ero kuten monille lapsensa menettäneille pariskunnille. Otin tyttönimeni takaisin – minusta tuli jälleen Bray – ja me myimme täydellisen ja traagisen soman pikku talomme St. Mawesista isolla rahalla rikkaille lontoolaisille.

Halusin jäädä samalle seudulle – lähelle ystäviä, isääni, Spargon mummuja, työtä, muistoja, elämää – mutta halusin myös jotain uhmakkaan erilaista. Siksi käytin kaikki säästöni mahdollisimman suureen käsirahaan saadakseni tämän huoneiston. Asuntolainani on toisin sanoen pieni. Tämä kauppa oli luultavasti elämäni paras ratkaisu, sillä jos minulla olisi nyt iso tai edes keskisuuri laina, tekisin vararikon.

Tarvitsen enemmän asiakkaita.

Astun olohuoneeseen, pudotan avaimet lasipöydälle ja katson jätti-ikkunoista syksyiseen iltahämärään. Näkymä ei ole yhtä täydellinen kuin Tamarizista St. Mawesiin avautuva, mutta se on maanläheisellä tavalla innostava: näen vilkkaan lahden laidasta laitaan, Mylorista lipuvat huviveneet ja Atlanttia kyntämään lähtevät merivoimien piikikkäät laivat. Maailman toiseksi suurin luonnonsatama. Vai kolmanneksi?

Kuulen naukaisun. Käänny ja hymyilen tervehdykseksi El

Töykimykselle. Kolli näyttää ylimieliseltä ja omiin ajatuksiinsa eksyneeltä. Ja nälkäiseltä. Sen toinen vallitseva mielentila on liian riemuisa kiintymys, jonka vallassa se kehrää kovaa kuin kone, jossa on mahdollisesti jotain mekaanista vikaa. Se on melkoinen eksentrikko. Ajoittain mietin, onko se historian ensimmäinen kissa, jolla on kaksisuuntainen mielialahäiriö.

Nostan El Töykimykseen syliin antaakseni sille ison halaavan pusun ja se aloittaa hullun, äänekkään ja tyytyväisen kehräämisen. Sitten menen keittiöön ja puristan sille pussista syötävää. ”Ole hyvä, Töykimys. Ja yritä olla kehräämättä syödessä. Ruoka voi mennä väärään kurkkuun.”

Nyt on aika käydä katsomassa toista lemmikkiäni Ottoa. Se on kameleontti. Mietin joskus, mikä sai minut ostamaan kameleontin. Yritinkö tarkoituksellisesti olla se omalaatuinen, yksinäinen ja sureva naisihminen, jolla oikeasti on kameleontti? Viis siitä. Otto on hauska seuralainen. Se vaihtaa väriä. Silloin tällöin.

”Taasko sinä olet harmaa? Otto, sinä olet kameleontti! Sinun kuuluu vaihtaa väriä.”

Otto kääntää toista silmää ja katsoo minua viisaasti mutta ei tyytymättömästi. Kenties harmaa tarkoittaa ”No joo, menehän tämä”. Jos niin on, se riittää minulle. Korviini kantautuu, kun Töykimys kehrää kovaa syödessään.

Kaikki näyttää olevan hyvin. Olen hoitanut pienet askareeni. Keitän itselleni mukin teetä ja nautin siitä, miltä tuntuu olla *yksin* omassa kodissa. Alhaalla aukion laidalla on osteribaari ja lokkeja, jotka pihistävät turisteilta ranskanperunoita. *Tämä on minun kotini*. Minun linnani, minun pesäni, minun suojapaikkani maailmalta, joka on usein julma ja pelottava, tämä on paikka, jossa minua ei voi satuttaa, ei enää, ei ainaakaan jos en rakasta ketään liikaa, niin että hän kuolemalla särkee sydämeni.